

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ****1. AMAÇ**

Bu prosedür, “Yüklenici ve Alt Yüklenici İçin İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü” nün amacı Anadolu Birlik Holding İştirakleri ile yapılan her türlü Yüklenici hizmetleri sözleşmeleri kapsamında Yükleniciler tarafından gerçekleştirilecek işlere ilişkin sözleşmeler kapsamındaki iş sağlığı ve güvenliği ile çevre gerekliliklerinin tanımlanmasıdır.

**2. TANIMLAR VE KISALTMALAR**

- 2.1. Yüklenici/Alt İşveren:** İşyeri ile Sözleşme, alt işverenlik sözleşmesi ya da sipariş emri uyarınca sahada ya da İşyeri adına ve İşyerine hizmet sağlayan çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder. Bundan böyle Yüklenici/Alt İşveren, “**Yüklenici**” diye anılacaktır.
- 2.2. Alt Yüklenici:** Yüklenici tarafından hizmetin alınacağı, çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder.
- 2.3. Mevzuat:** İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili, Milletler arası anlaşmalar (ILO Sözleşmeleri), kanunlar, kanun hükmünde kararname, tüzükler, bakanlar kurulu kararları, yönetmelikler, tebliğler, yönergeler, talimatlar ve standartların tamamı
- 2.4. İSG:** İş Sağlığı ve Güvenliği
- 2.5. Yüklenici Personeli:** Yasal İSG düzenlemeleri uyarınca Yüklenici’ nin veya Yüklenici’ ye bağlı tüm Alt Yüklenici çalışanlarını ifade eder.
- 2.6. İSG ve Çevre Gereklilikleri:** Yasal düzenlemeler, İşyeri İSG ve Çevre Yönetim Sistemleri ve saha gereklilikleri kapsamında hükme bağlanan ve İşyeri ile Yüklenici arasındaki sözleşme, alt işverenlik sözleşmesi ya da sipariş emrinin bir parçasını oluşturan gerekliliklerdir.
- 2.7. ÇSGB:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’ nı ifade eder.
- 2.8. Saha Gereklilikleri:** İşyeri tarafından İSG ve Çevre hususlarına ilişkin olarak öngörülen düzenlemeler anlamındadır. Saha gereklilikleri daha özel olarak sahada çalışan Yüklenici personelinin güvenliği ile malzemelerin, ekipmanın, iş alanlarının, çevrenin ve saha üzerindeki yapı, tesis ve araçların korunması ve saklanması ifade eder.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

- 2.9. Saha:** Yüklenici nin İşveren tarafından işlerin sağlanması için atandığı İşyeri veya herhangi bir üçüncü kişiye ait yeri ifade eder.
- 2.10. ABH:** Anadolu Birlik Holding
- 2.11. İşveren:** Çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlardır.
- 2.12. İşveren Vekili:** İşveren tarafından görevlendirilmiş, iş sağlığı ve güvenliği kapsamında işveren adına hareket eden ve işin, işyerinin ve işletmenin yönetiminde görev alan Şef/Müdür/Direktör/Koordinatör unvanlarına sahip kişilere işveren vekili denir. İşveren adına hareket eden, işin ve işyerinin yönetiminde görev alan işveren vekilleri, bu İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunun uygulanması bakımından işveren sayılır.
- 2.13. İşyeri:** Anadolu Birlik Holding bünyesinde faaliyet gösteren tüm fabrika, tesis, işletmelerdir. Mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan ve olmayan unsurlar ile çalışanın birlikte örgütlendiği, işverenin işyerinde ürettiği mal veya hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen işyerine bağlı yerler ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi diğer eklentiler ve araçları da içeren organizasyondur.
- 2.14. Çalışan:** ABH’de ve ABH işyerlerine hizmet veren tüm alt işverenlerde istihdam edilen gelecek kişidir.
- 2.15. İş Güvenliği Uzmanı:** Usul ve esasları yönetmelikle belirlenen, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip, Bakanlık ve ilgili kuruluşlarında çalışma hayatını denetleyen müfettişler ile mühendislik veya mimarlık eğitimi veren fakültelerin mezunları ile teknik elemanlardır.
- 2.16. İşyeri Hekimi:** İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, işyeri hekimliği belgesine sahip hekimdir.
- 2.17. Yasal İSG Düzenlemeleri:** “Yasal İSG Düzenlemeleri” başlıklı maddede sıralananlar dâhil olmak üzere ancak bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, İSG konularına ilişkin olarak sahada ve gerçekleştirilecek çalışmalarda uygulanması zorunlu olan her türlü kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge, kararname, standart, düzenlemeyi ifade eder.
- 2.18. İşler:** Yüklenici, Alt Yüklenici’ ya da çalışanı tarafından saha üzerinde gerçekleştirilecek her türlü çalışmayı ifade eder.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ****3. GENEL HUSUSLAR**

- 3.1.** Yüklenicilerin her biri, Sözleşme' ye eklenecek olan bu Prosedür kapsamında hükme bağlanan gerekliliklerin uygulamasından sorumludur. Bu prosedür, sözleşme ve sipariş kapsamında çalışma yapacak Yüklenicilerin ve Alt Yüklenicilerin İşyerine sağlamakta olduğu tüm çalışmaları kapsar.
- 3.2.** Gerçekleştirilecek çalışmalara ilişkin olarak diğer risk taşıyan faaliyetlerin belirlenmesinden ve tüm risk taşıyan faaliyetlerin İşverene bildirilerek iş izinlerin alınmasından Yüklenici ve Alt Yüklenici sorumludur.
- 3.3.** Yüklenici ve Alt Yüklenici tarafından gerçekleştirilecek tüm faaliyetler aşağıdakiler ile uyumlu olmalıdır:
- Yasal gereklilikler,
  - Sahaya özel gereklilikler,
  - Prosedür' de öngörülen gereklilikler,
  - Sözleşme, alt yüklenici sözleşmesi ya da sipariş emrinde öngörülen gereklilikler.
- 3.4.** Yüklenici, Personeli' nin, her alandaki Alt Yüklenicinin ve bunların ilgili çalışanlarının, temsilcilerinin, ziyaretçilerinin ve Yüklenici adına ya da onun kontrolünde sahaya giren herkesin, İSG gerekliliklerini bilmesinden, gerekli mesleki – özel – saha – ziyaretçi eğitimlerini almış olmasından, gerekli belgelerin imza altına alınmış olmasından ve işlerin yapılması sırasında ya da sahada bulundukları süre boyunca eğitimlerde ifade edilen İSG gerekliliklerine uyulmasını sağlamaktan sorumludurlar.
- 3.5.** İşveren Yüklenici' nin ve Yüklenici personelinin Sözleşme hükümlerine uyduğunu kontrol hakkını saklı tutar, Yüklenici tarafından gerçekleştirilen faaliyetler İSG gerekliliklerine uyumun sürekliliğinin sağlanması amacıyla çeşitli zamanlarda denetlenebilir veya değerlendirilebilir.
- 3.6.** İşyeri adına çalışma yapmak üzere Yüklenici ile Yüklenici Personeli sahada tertipli - düzenli olacak ve güvenli şekilde davranacaktır. Yüklenici' nin birincil önceliği İSG ve Çevre gerekliliklerine uymaktır.
- 3.7.** Alkol ya da uyuşturucu bulundurmak veya kullanmak, kavgaya girmek, taşkınlık göstermek, kumar oynamak, lobi yapmak, hırsızlık yapmak, ya da başkaca ahlak dışı ya da istenmeyen davranışlarda bulunmak, iş güvenliği kurallarına aykırı davranmak yasaktır. **Bu yönde bir davranışta**

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

**bulunulduğunun tespiti durumunda İşveren ilgili kişiyi Sahadan uzaklaştırmak ve gerekli ve uygun gördüğü her türlü diğer tedbiri almak hakkına sahip olacaktır.**

- 3.8.** Yüklenici, yapılacak işin NACE koduna göre yer aldığı tehlike sınıfını gözeterek personellerine vermek ile yükümlü oldukları mesleki eğitim ve temel işe başlangıç eğitimlerinin verilmesini, verilen eğitim sonucunda bir sınav düzenleyerek başarılı olanlara eğitim sertifikalarının verilmesini, olmayan çalışanları ise yeniden temel İSG eğitime dahil ederek süreci yeniden işleterek bunlara ilişkin belgeleri özlük dosyalarında saklayacaktır. Her türlü eğitim ile ilgili dokümanın bir kopyasının ilgili işveren vekiline işe başlamadan iletilmesi şarttır.
- 3.9.** Yüklenici, risk taşıyan faaliyetleri gerçekleştirecek Yüklenici Personeli' nin, bu işlerde çalışabilmesi için uygun sağlık durumuna sahip olduğunu teyit amacıyla gerekli sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlayacaktır. Yüklenici Personeli, gerekli sağlık raporları alınmadan işbaşı yaptırılmayacaktır. Yüklenici ayrıca, çalışacaklara yapacağı işe uygun, İş Giriş / Periyodik Muayene Formu" uyarınca gerekli tüm test ve muayenelerin yapılmasını sağlayacak, personelin fotoğrafını ve bilgileri içeren Sağlık Raporlarını ilgili işveren vekiline teslim edilecektir.
- 3.10.** Yüklenici personeli olarak Şartname' de tanımlanmış olan her bir çalışan için SGK (Sosyal Güvenlik Kurumu) bildirimlerini ilgili çalışan işe başlamadan önce tamamlayacaktır. Bildirim belgeleri ilgili işveren vekiline teslim edilecektir.
- 3.11.** Yüklenici Personeli' nin ve Yüklenici' ye bağlı tüm Alt Yüklenici personelinin SGK ile ilgili belgeleri de her ay düzenli olarak İşyerine ait İnsan Kaynakları Bölümü'ne Yüklenici tarafından teslim edilecektir. Her bir çalışan için özlük dosyaları oluşturulacak, Yüklenici bu dosyaları kendisi saklayacak ancak İşveren her istediğinde dosyalara ulaşması sağlanacaktır.
- 3.12.** Yüklenici firma Anadolu Birlik Holding iştirakleri içindeki çalışmalarında çalıştıracağı çalışan başına mevzuatlarda belirtilen süreler kadar İş Güvenliği Uzmanı ve İş Yeri Hekimi bulunduracaktır.
- 3.13.** İş, Yüklenici firmaya İşveren Satın Alma Birimi tarafından verilmiş ise İşveren Satın Alma Biriminden siparişi veren kişi bu prosedürü Yüklenici firmaya gerekliliklerinin sağlanması amacıyla iletilecektir.
- 3.14.** İş, Yüklenici firmaya aciliyetine binaen İşverenin Satın Alma Birimi dışındaki herhangi bir birim tarafından verilmiş ise bu prosedür Yüklenici'ye siparişi veren birimin ilgili kişisi tarafından gerekliliklerinin sağlanması amacıyla iletilecektir.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

**3.15.** Gerek 3.13. madde, gerek 3.14. madde ile firmanın iş alması durumunda işi alan firma Konya Şeker Fabrika sahasına girerken bu prosedürde bahsedilmiş mevzuatlarca zorunlu kılınan belgeleri yanında getirecektir. Anadolu Birlik Holding iştirakleri nizamiyelerinde görev yapan Simurg Güvenlik firması işi alan firmayı mevzuatlarda zorunlu kılınan belgelerinin incelenmesi amacı ile önce İş Güvenliği Birimi odasına, sonra Sağlık Merkezi binasına yönlendirecek, İş Güvenliği Uzmanı ve Sağlık Merkezi mail adreslerine e posta gönderecek, İş Güvenliği Uzmanları ve İş Yeri Hekimi belgeleri inceledikten sonra müteahhit talimatnamesi ile bu prosedürü işi alan firmaya, işi veren birim amirine imzalatması amacı ile verecek, işi veren birim amiri bu belgeleri işi alan firma yetkilisi ile imzalayacak ve işi veren birim tarafından bu belgeler saklanacaktır. Bu belgeler talep edilmesi durumunda İş Güvenliği Uzmanları ve İş Yeri Hekimi ile paylaşacaktır.

**3.16.** Yüklenici firma çalışmalara başlamadan önce; çalıştıracağı personelin;

- SGK bildirgesini
  - Nüfus cüzdan fotokopisi,
  - Adli sicil belgesi
  - İşe giriş sağlık muayene raporu
  - MEB onaylı Mesleki yeterlilik sertifikası
  - Gerekliyorsa özel eğitim sertifikası (yüksekte çalışma eğitim sertifikası, kapalı alan çalışma eğitim sertifikası, vb.)
  - Özel belge gerekiyor ise (operatör sertifikası, kaynakçı sertifikası, EKAT sertifikası, vb.)
  - Temel İş Güvenliği eğitimi sertifikası veya eğitim katılım formunu,
  - Kişisel Koruyucu Donanım teslim edildiğine ve kullanılacağına dair belgeyi,
- İlgili işveren vekiline sunmak zorundadır. Belgesi tamamlanmayan personel işyerine alınmayacaktır.
- Yüklenici işe başlamadan önce hizmet aldığı OSGB firmasının iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimi ve diğer sağlık personeline ait İSG Katip çıktısını ilgili işveren vekiline verecektir.

**3.17.** Belirtilen süreçlerin tamamlanması Yüklenicinin sorumluluğunda olduğundan İşverene herhangi bir sorumluluk atanması mümkün değildir.

**3.18.** Yükleniciler, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'ndaki koşullar oluştuğunda İSG Kurulu oluşturacaktır. Kurul çalışmalarına başlamadan önce, İSG Kurul Üye Eğitimi yapılması ve kayıtların İşverene gönderilmesi sağlanacaktır ve İSG Kurul Karar Tutanakları ve imzalarını

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

İşverene sunacaklardır. İşveren tarafından talep edilmesi halinde, İşveren tarafından düzenlenen İSG Toplantılarına her bir Yüklenici belirtilen sayıda personel ile katılım gösterecektir. Bunun yanında Yüklenici İSG ile ilgili hususları paylaşmak ve görüşmek üzere kendi taşeronlarıyla da toplantılar gerçekleştireceklerdir.

**3.19.** Yüklenici tarafından, onaylı İSG Tespit ve Öneri Defteri tutulacak olup; defter İSG Uzmanı, İşyeri Hekimi ve İşveren tarafından imzalanacak ve defterin ilgili sayfalarının kopyaları ilgili işveren vekiline her ay düzenli olarak ulaştırılacaktır.

**Çalışma Saatleri:** Pazartesi-Cuma 08:30-18:00 ( Termik Santraller 08:00-17:30) bu günler ve süreler dışında çalışmalar için ilgili Müdürlüklerden izin alınacaktır.

**3.20. Gizli Tutma Yükümlülüğü:** İşverene ait çalışma alanı içinde kesin bir fotoğraf ve film çekme yasağı vardır. İstisnai durumlar için İşyerinin ilgili Müdürü tarafından izin verilecektir.

Herhangi bir dosya, çizim, elektronik veri, yazı, fotokopi, vb. Yönetimin izni olmadan çoğaltılamaz ve işyeri çalışma alanı dışına çıkarılamaz veya üçüncü kişilere gösterilemez.

Yüklenici firmalar, iş/hizmet verdikleri sürece ve ilgili yüklenici sözleşmesinde daha uzun bir süre öngörülmedikçe İşyerine ait ve bunlarla sınırlı olmamak üzere ticari, teknik, finansal konulara ilişkin elde ettikleri bilgileri üçüncü kişiler ile paylaşmamakla yükümlüdür.

**3.21** İşin, birinci alt yüklenici ile yapılacak olması esastır. Ancak birinci alt yükleniciye verilmiş bir işin kendisi tarafından herhangi bir sebepten dolayı ikinci alt yükleniciye vermesi durumunda bu prosedürün tebliği, imzalatılması ve uygulanmasının sağlanması birinci alt yüklenicinin yükümlülüğündendir.

**3.22 Şirket İçi Oluşturulmuş Prosedürlere Uyma Yükümlülüğü**

Anadolu Birlik Holding ve İştiraklerini kapsayan Prosedürler aşağıda belirtilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönergesi

Acil Durumlar Prosedürü

Düzeltilici ve Önleyici Faaliyet Prosedürü

Eğitim Prosedürü

El Aletleri ve İş Ekipmanları Kullanımında Güvenli Çalışma Prosedürü

İlk Yardım Eğitimi ve Belgelendirme Prosedürü

İSG Kurul Prosedürü

İlk Yayın Tarihi	<b>10 Haziran 2016</b>	Revizyon No	<b>01</b>
Son Revizyon Tarihi	<b>1 Mart 2017</b>	Doküman No	<b>İSG-PR-02</b>

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

İş Hijyeni Ölçümleri ve Teknik Muayeneler Prosedürü  
İş Kazası Meslek Hastalığı ve Ramak Kala Prosedürü  
İş Sağlığı ve Güvenliği Kapsamında Bakım Faaliyetlerinin Yürütülmesi Prosedürü  
İşe Giriş Prosedürü  
Kapalı Alan Çalışmalarında İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü  
Kimyasalların Kullanımında İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü  
Kişisel Koruyucu Donanım Prosedürü  
Risk Değerlendirme ,Tehlikeleri Tanımlama ve Risk Yönetimi Prosedürü  
Sağlık ve Güvenlik İşaretlemeleri ve Talimatları Prosedürü  
İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Ortamı ve Sağlık Gözetimi Prosedürü  
Yanıcı ,Patlayıcı,Parlayıcı Ortamlarda İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü  
Zararlı Enerjinin İzolasyonu (EKED) Prosedürü  
Yüksekte Çalışma İzin Prosedürü  
Kazı İşlerinde İş İzin Prosedürü  
Isıl ve Sıcak İşlem İzin Prosedürü

İşi veren birim ( satın alınmasını talep eden veya doğrudan işi veren ); yapacağı işin niteliğine göre bu prosedürleri işi alan firmaya tebliğ etmek, imzalatmak ve uygulanmasını sağlamakla yükümlüdür.

**4. İSTEK VE ÖZELLİKLER**

**4.1.Risk Değerlendirmesi** Yükleniciler, kendileri ya da Yüklenici Personeli tarafından saha üzerinde gerçekleştirilecek her türlü faaliyete/göreve ilişkin olarak uygun ve yeterli risk değerlendirme çalışmalarını yapacaktır. Yüklenici, yapılan her türlü risk değerlendirme çalışmasını, kullanılan risk değerlendirme metodunu ve hazırlanan değerlendirme dokümanlarını “İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliğinde” ifade edildiği şekli ile hazırlayacak ve İdareye sunacaktır. “Risk değerlendirme çalışmalarına ilişkin tüm masraflar Yüklenici tarafından karşılanacaktır Herhangi bir risk değerlendirme çalışması eksik ya da yetersiz olması halinde Yüklenici, talep üzerine ve masraflar kendisine ait olmak üzere derhal ilgili değerlendirme düzelterektedir. Tüm risk değerlendirme çalışmaları Yüklenici tarafından ilgili çalışmayı gerçekleştirecek Yüklenici personellerine uygun ve kapsamlı bir şekilde açıklanacaktır. Bu

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02



**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

şekilde bilgilendirilen tüm Yüklenici Personeli ilgili risk değerlendirme çalışmasını anladığını teyit etmek üzere, bir kabul beyanı imzalayacaktır. Bu kabul beyanı, Uygulama Metodu beyanı ile beraber de olabilir. İşverenin talep etmesi durumunda Yüklenici tarafından tüm kabul beyanlarının birer kopyası ilgili işveren vekiline ulaştırılacaktır. Risk değerlendirme çalışması her zaman İşveren denetimine açık olacak şekilde işyerinde tutulacaktır.

**4.2.Uygulama Metotları:** Yükleniciler, kendileri ya da Yüklenici Personeli tarafından saha üzerinde gerçekleştirilecek her türlü faaliyete/göreve ilişkin olarak uygun ve yeterli “Uygulama Metodunu” nu hazırlayacaktır. Hazırlanan, Uygulama Metodunu İşverene sunacaktır. Uygulama Metodu çalışmalarına ilişkin tüm masraflar Yüklenici tarafından karşılanacaktır. Uygulama Metodu çalışması eksik ya da yetersiz olması halinde Yüklenici, talep üzerine ve masraflar kendisine ait olmak üzere derhal düzeltecektir. Tüm Uygulama Metodu çalışmaları Yüklenici tarafından ilgili çalışmayı gerçekleştirecek Yüklenici personellerine uygun ve kapsamlı bir şekilde açıklanacaktır. Bu şekilde bilgilendirilen tüm Yüklenici Personeli ilgili Uygulama Metodunu çalışmasını anladığını teyit etmek üzere, bir kabul beyanı imzalayacaktır, Bu kabul beyanı, Risk Değerlendirmeye beyanı ile beraber de olabilir. İşveren talep etmesi durumunda Yüklenici tarafından tüm kabul beyanlarının birer kopyası ilgili işveren vekiline ulaştırılacaktır. Uygulama Metodu çalışması her zaman İşveren denetimine açık olacak şekilde işyerinde tutulacaktır.

**4.3.** Yüklenici yapacağı işlerle ilgili sözleşme şartlarını, İşyeri talep ve önerilerini göz önünde bulundurarak iş programı hazırlayacak ve İşveren onayına sunacaktır. İşveren onayı olmadan işe başlamayacaktır. Gerek olması durumunda Yüklenici iş programını revize edilerek tekrar İşveren onayına sunacaktır.

**4.4. Güvenlik ve kimlik tespiti:** İşveren, İSG Gerekliliklerini karşılayamayan veya karşılamaktan imtina edinen Yüklenici Personeli’ nin erişimini engelleme hakkını saklı tutar. Yüklenici, herhangi bir Yüklenici Personeli’ nin değiştirilmesi veya ekibe katılması durumunda, yeni personelin beklenen ulaşma tarihinden en az 2 iş günü öncesinden, önce İşvereni yazılı bir şekilde bilgilendirilecektir.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02



**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

- Yüklenici, sahada fark ettiği, sahaya izinsiz giren şahısları, şüpheli paketleri, kişilerin, malların veya mülkün güvenliğine yönelik tehditleri, patlama veya çevre kirliliği riskleri ve benzeri herhangi bir olası güvenlik tehdidi konusunda sahada bulunan işyeri güvenlik amirini derhal uyarmalıdır.
- Ateşli silahlar ve tabancaların sahada bulundurulması kesinlikle yasaktır.
- İşveren taşınabilir radyo, kasetçalar, televizyon seti, kamera veya video ekipmanı (kameralı cep telefonları da dahil) kullanımı/kontrolü hakkında her saha için görüş beyan edebilecektir.
- Yüklenici personelleri, İşveren tarafından tanımlanan ve saha bilgilendirmesinde de belirtilen alanlar içerisinde çalışacaklardır.
- Yüklenici kendi görevleri kapsamında kullanılan ister Yüklenici veya Yüklenici Personeli tarafından satın alınmış olsun ister kiralanmış tüm malzeme, araç ve donanımın güvenliğinden sorumludur. Tüm paket, donanım ve araçlar İşveren tarafından arama/denetime tabi tutulabilir.
- Yüklenici' in malzemelerine etkisi olan hiçbir kayıp veya çalıntı olayından İşveren sorumlu değildir. Malzeme/donanımların Yüklenici' nin işlerin yapılması amacıyla geçici olarak İşveren tarafından verilmesi ve bu malzemelerin/donanımların kaybolması veya çalınması durumunda, Yüklenici kayıp/çalıntı için sorumlu tutulacaktır ve malzemelerin/donanımların tamiri/yenisıyla değiştirilmesinden kaynaklanan ek masrafları karşılayacaktır.

**4.5. Personel:** Yüklenici, işlerin yürütülebilmesi için uygun, yeterli ve yetkin Yüklenici Personeli' ni istihdam edecektir. Yüklenici ve Yüklenici Personeli' nin tamamı, işlerin yapılması için gerekli Türkiye Cumhuriyeti İş Kanunu ve ilgili mevzuatı, Türkiye Cumhuriyeti İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili mevzuatı, Türkiye Cumhuriyeti Çevre Kanunları ve ilgili mevzuatı ile İşveren tarafından istenen çalışma izinlerine, belgelere ve sertifikalarına sahip olacaktır.

Sertifikaların veya ehliyetlerin örnekleri ilgili işveren vekiline sunulacaktır, ayrıca İşveren tarafından talep edilmesi halinde, belgelerin aslı veya onaylı kopyaları da ilgili işveren vekiline sunulacaktır.

**İSG ve İş Yeri Hekimi/Diğer Sağlık personelleri:** Yüklenici, sahada gerçekleşen ve işlere ilişkin olan tüm İSG gerekliliklerini yönetmek üzere yeterli sayıda ve yetkin, uygun ve tecrübeli personeli “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği”, “İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmeliği”, “İş

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmeliği”, ne çalışma mahallende bulunduracaktır.

- Tahsis etme süreci ve şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın uygulamakta olduğu İSG-Katip sistemi kullanılarak yapılacaktır. Yüklenici, SGK sicil numarasına istinaden bulunduğu tehlike sınıfına uygun İSG Uzmanı, İş Yeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelini görevlendirmek zorundadır.
  - Yüklenici tarafından ÇSGB İl Müdürlüğü’nde İşyeri altında açılacak olan alt yüklenici dosyası kullanılarak sistem üzerinden zorunlu atamalar yapılacak ve bir kopyası ilgili işveren vekiline teslim edilecektir. Teslim edilen dokümanlar üzerinden hizmet takibi İşyerine ait İSG ekibince yapılabilir ve yetersiz çalışma saatlerinden dolayı İşveren her türlü yasal yaptırımları kullanma hakkını saklı tutar.
- Kısa süreli iş olarak hizmet verecek olan Yüklenici ÇSGB İl Müdürlüğü’nde İşyeri altında dosya açılmadan, görevlendirme ile hizmet verebilir. Görevlendirme şeklinde gerçekleştirilecek hizmetlerde Yüklenici, almakta olduğu mevcut OSGB hizmeti ya da bünyesinde bulundurduğu İSG uzmanı - iş yeri hekimi ile yapmış olduğu İSG Katip Sözleşme örneğini ve çalıştırmayı planladığı personellere ait iç görevlendirme yazısını İşverene gönderecektir.
- Yüklenici’ in İş Güvenliği Uzmanı ve İş Yeri Hekimi en az “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği” “İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik” te belirtilen sürelerde Yüklenici için İSG konularında “İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik” de belirtilen hususlarda çalışacaktır. İşveren ve diğer Yükleniciler ile de bu konularda koordinasyon kuracaktır.
- Görevlendirilecek olan, İş Güvenliği Uzmanı ve İş Yeri Hekimi personeli ve Diğer Sağlık Personeli İşverence onaylanmış olmalıdır. Eğer İşveren, İş Güvenliği Uzmanı ve İş Yeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personeli’ nin uygun olmadığını düşünürse ilgili personeli reddedebilir ve Yüklenici’ den derhal başkasıyla değiştirilmesini isteyebilir. Bu değişiklik yapılana ve İşveren tarafından onaylanana kadar İşveren tüm Yüklenici Personeli’ nin sahaya erişimini durdurabilir.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

**4.6. Eğitim ve Gözetim:** Yükleniciler tüm Yüklenici Personeli' nin görevlerini güvenli ve eksiksiz bir şekilde üstlenmek için gerekli bilgi, talimat, eğitim ve gözetimi almasını sağlamalıdır. Eğitimler, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gerekliliklerine yönelik ve “Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” eğitimleri de kapsamalıdır. Yüklenici, personel eğitimlerinin kayıtlarını dosyalar. Talep halinde Yüklenici, İşverene personel eğitimine dair tüm belgeleri ve sertifikaları sunar.

Yüklenici özel durumlarda çalışması planlanan personelin, gerekli eğitimleri aldığından emin olur. Yüklenici Personeli' nin eğitimlerini aldığı işlerde çalıştığından saha denetimleri sırasında kontrol ederek emin olur.

**4.7. Kişisel Koruyucu Donanım:** Yüklenici; “Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik” uygun olmak üzere her bir Yüklenici Personeli' ne çalışma sırasında kullanması amacıyla yasal mevzuat gereği yapmakla yükümlü olduğu risk analiz sonuçlarına göre belirlemiş olduğu ve güvenli çalışma alanı uygulamaları veya çalışacağı işe yönelik hazırlanmış olan İSG Planı'nda belirlenen ve talep edilen güvenlik botları/çizmeleri, koruyucu baret, ısıya dayanıklı alev almaz elbiseler, koruyucu tulum, uzun kollu ceketler, eldivenler, önlükler, çalışanların açıkça görünmesini sağlayan giysiler, koruyucu gözlükler, kaynak gözlükleri, kulak tıkaçları, yüksekte çalışma emniyet kemerleri ve benzeri kişisel koruyucu donanımları (KKD) veya yapılan çalışmaya uygun diğer KKD' leri önceden teslim etmesi ve kullanımını sağlaması gerekmektedir.

Kullanılan her türlü kişisel koruyucu donanım (KKD), CE uygunluk işareti taşınmalıdır ve standardı temsil eden numara TS EN ya da EN ifadesi ile birlikte kullanılmış olmalıdır. EN standartları dışındaki uluslararası olarak tanınan (ANSI, ISO, BS, vb.) her standart, İdare'nin onayına tabidir.

**4.8.Saha faaliyetlerinde minimum;** reflektörlü yelek, çelik burunlu ve anti-statik iş ayakkabısı, baret, koruyucu eldiven, iş güvenliği gözlüğü, ısıya ve aleve dayanıklı iş elbisesi kullanılması zaruridir.

**4.9.Sahadan insan veya malzemelerin İSG gerekçesiyle uzaklaştırılması:** İşveren emniyetsiz olduğunu veya İSG gerekliliklerine uygun olmadığını düşündüğü herhangi bir kişi ve/veya malzeme veya donanımın sahadan uzaklaştırılmasını Yüklenici' den istemek konusunda yetkilidir. Böylesi bir kişi ve/veya malzeme veya donanım İşverenin yazılı izni olmaksızın sahaya

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

geri dönemez. Tehlikeli hareket sergileyen veya tehlikeli hareketin gözetimi altındaki bir kişi tarafından sergilenmesine mahal veren herhangi bir kişi İşyeri uygulamaları çerçevesinde;

**4.9.1.** Uygunsuzluğun ilk tespitinde Yüklenici' in en sorumlu personeli bilgisi dahilinde sözlü olarak uyarılır, uyarı kayıt altına alınır ve personelin o gün ki çalışması sonlandırılır.

**4.9.2.** Aynı uygunsuzluğun ikinci tekrarında yazılı olarak uyarı verilir ve hem Yüklenici' in en sorumlu personeline hem de uygunsuzluğu gerçekleştiren personele tebliğ edilir ve personelin o gün çalışması sonlandırılır.

**4.9.3.** Aynı uygunsuzluğun üçüncü tekrarında İşveren uygunsuzluğu yazılı olarak kayıt altına alır ve Yüklenici' in en sorumlu personeline uygunsuzluğa neden olan durumu ve önceki tutanaklara istinaden personelin sahadan uzaklaştırılmasını talep eder ve gerçekleştirir.

İşveren yürürlükteki İSG gerekliliklerine karşı yapılan her türlü aykırılıkların önlenmesini ve İSG gerekliliklerinin tam olarak uygulanmasını sağlamak amacıyla herhangi bir kişi, malzeme veya Yüklenici' in derhal sahadan uzaklaştırılması da dahil her türlü gerekli ve uygun tedbiri almak konusunda yetkilidir.

**4.10. Faaliyet sahasında çalışmak:** Yükleniciler İşveren tarafından özel olarak talimat (çalışma izni) verilmediği takdirde faaliyet donanımı/bölgesi üzerinde çalışmamalıdır. İş tamamlandığı zaman ise Yüklenici donanımın/bölgenin yeniden faaliyete alınması ve çalışma izninin kaldırılması için güvenli olduğunu İşverene kanıtlamalıdır.

Faaliyetleri yürüten Yüklenici Personeli çalışmaya başlamadan önce kullanacakları makinaların çalışması ve bakımı konusunda eğitilmeli eğitim belgeleri Yüklenici tarafından saklanır iken bir kopyası ilgili işveren vekiline verilmelidir.

**4.11. Denetim ve Teftiş:** İşveren Sözleşme süresince gerekli gördüğü denetim ve kontrolleri kendisi yerine getirmek veya üçüncü kişilere yaptırmak konusundaki hakkını saklı tutar. Bu denetimler sahada veya işyerinde veya Yüklenici' in tesislerinde gerçekleştirilebilir.

- Yüklenici' in İSG konularını idaresi bakımından tespit edilen herhangi bir eksiklik derhal Yüklenici tarafından risk ve masrafları kendisine ait olmak üzere düzeltilir.
- Yüklenici işlere ilişkin İSG denetimlerini yerine getirir. Denetimlerde görülen herhangi bir eksiklik Yüklenici tarafından ivedilikle giderilecektir.
- İşveren insan hayatını tehlikeye atan saha pratikleri, çevresel etkileri olabilecek ciddi iş güvenliği ihlalleri ve/veya işin gidişatına dair uygunsuz bir durum tespit etmesi halinde iç

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

mekanizmalarını çalıştırarak, “İş Yerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik” hükümlerince işi durdurma yetkisini saklı tutar.

- Uygunsuzluklar nedeni ile duran işten ve oluşan maddi kayıptan, uygunsuzluğa neden olan Yüklenici sorumludur.

**4.12. İSG Raporları:** Yüklenici, Yüklenici Personeli nezdinde ortaya çıkan zararlar da dahil olmak üzere İş Kazası sonucu oluşan herhangi bir yaralanma, hastalık, ramak kala, tehlikeli durum veya uygulamanın yanı sıra sahada oluşan herhangi bir kayıp veya zararı derhal İşverene bildirir. Temel sebebi ve düzeltici eylemi değerlendiren yazılı soruşturma raporu (Kaza/Olay Araştırma Raporu) Yüklenici tarafından olay gerçekleştikten sonraki en geç 72 saat içinde İşverene sunulacaktır. Bu rapor, aksi kararlaştırılmadıkça İşyeri tarafından belirlenen formatta hazırlanacaktır. Yüklenici sağlık kuruluşuna gidilmiş olan iş kazalarını 72 saat (üç gün) içerisinde SGK ya bildirmek zorundadır. Ayrıca her türlü iş kazasını bağlı olduğu kolluk kuvvetine (polis bölgesinde ise polis karakoluna, jandarma bölgesinde ise jandarma karakoluna bildirmek zorundadır.

Yüklenici, her türlü İSG bilgisini İşveren tarafından talep etmesi halinde; günlük / haftalık / aylık raporlar düzenleyerek İşverene iletir. Bu rapor “Ramak Kala Olayları”, “Kayıp Zamanlı Kazalar”, “Tehlikeli Hareketler/Şartlar”, “Çevre Kazaları” ve benzeri bilgileri içermelidir.

**4.13. Bakım ve Sağlık Hizmetleri ve İlk Yardım:** Yüklenici, sahada bulunacak Yüklenici Personeli sayısı için yeterli bakım gereçlerinin “İşyeri” nin onayı olmaksızın Yüklenici’ nin İşyeri ve tesislerinin kullanılmasına izin verilmeyecektir.

Her bir Yüklenici, ilk yardım çantası ve gereçlerinin Yüklenici Personeline sağlanması konusunda sorumludur. Bununla birlikte, ilk yardım hizmetlerinin birlikte sunulması durumunda, her Yüklenici’ nin bu hizmetlerin masraflarına katılması istenir, masraf sahadaki Yüklenici Personeli’ nin sayısıyla orantılı olarak bölüşülür. Yüklenici çalışanlarının mevzuatlardaki sayıya göre ilk yardımcı sertifikası alacaktır.

**4.14. Acil Durum Müdahale Süreçleri:** Yüklenici, tüm personelinin işe başlamadan önce, “İşyerlerin de Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak hazırlanmış ve temel işe giriş eğitiminde Yüklenici tarafından Yüklenici Personelleri’ ne sunulan “Acil Durum Eylem Planı” ile uyumlu olan “Sahaya Özgü Acil Durum Eylem Planı” konusunda ve acil durum toplanma noktaları ile tahliye planından haberdar olduğundan emin olmalıdır.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

Yüklenici, İşyeri Acil Durum Eylem Planına uygun olarak eğitimli ve yeterli sayıda müdahale ekibi oluşturmali, bu ekiplerin eğitim kayıtlarını İşverene sunacaktır.

**4.15. Temizlik:** Yüklenici, “Hazırlama, Tamamlama ve Temizleme İşleri Yönetmeliği’ne uygun olarak iş alanının temiz ve döküntüden arınmış olduğundan emin olur. Çalışma alanları günlük olarak temizlenecektir. Ek olarak, Yüklenici genel saha temizlik ekibi için kendi personellerinden yararlanmak istemiyor ise söz konusu yönetmeliğe göre belirtilen sayılarda ek personel tahsis edebilir.

İşveren tarafından talep edildiğinde Yüklenici, temizlik faaliyetinde yardımcı herhangi bir tesisi veya donanımı temizlik faaliyetleri kapsamında ücretsiz olarak sağlamalıdır. Yüklenici ’in istenilen personeli sağlayamaması veya bu madde kapsamındaki sorumluluklarını yerine getirememiş olması durumunda İşyerinin masrafları Yüklenici’ ye ait olacak şekilde ilgili alanı temizlemek hakkını saklı tutar. Her türlü atıktan arındırma işleminin masraflarına Yüklenici katlanır. Tüm donanım, malzeme ve araçlar düzenli bir şekilde muhafaza edilmelidir.

Acil durum donanımları, çıkışları, telefonları ve güvenlik duşları, göz yıkama duşları, yangın söndürücüler, yangın söndürme hortumları ve benzeri donanıma ulaşım engellenmemeli, sekteye uğramamalı, sınırlanmamalı veya geciktirilmemelidir. Sahada çalışma planlaması yapılır iken bu önemli hususlarda ilgili işveren vekilinin onayı alınmalıdır.

Her Yüklenici işi, yakındaki çalışma alanlarındaki gürültü, toz ve döküntü oluşumunu ve taşınmasını kontrol edecek ve en aza indirgeyecek şekilde yapmak zorundadır.

**4.16. Tesis, Alet, Donanım ve Makinalar:** Yüklenici iş boyunca kullanıma sunulmuş tüm donanımın 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereklilikleri ve “İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği” ne uygun şekilde kullanıldığını temin edecektir. Bu doğrultuda Yüklenici, tüm donanımın;

- Kullanım amacına uygun olduğundan;
- Gerekliyse operatörünün sertifikasının olması;
- Kullanım için güvenli olduğundan, gerekli muayene, kontrol ve testlerinin yapıldığında, güvenli bir halde muhafaza edildiğinden ve gerektiği durumlarda bunların denetlendiğinden (her türlü denetim ehil kişiler tarafından yapılmalı ve denetimin kaydı tutulmalıdır);

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02



**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

- Sadece gerekli bilgiyi, talimatı ve eğitimi ve gerekiyorsa sertifikayı haiz ve ayrıca özel olarak bu görevi yerine getirmek üzere yetkilendirilmiş kişilerce kullanıldığından;
- Elektrik hatlarını kullanırken daima tam topraklı topraklama devresi şalteri ve kaçak akım röle kullanıldığından; emin olmalıdır. Elektrik kablosu bandının geçici tamiratlar için kullanılması yasaktır. Bu düzenin sağlanmasından ve Yüklenici Personeli' nin kurallara uygun çalışmasını temin etmekten Yüklenici sorumludur.

**4.17. Motorlu Taşıt Güvenliği:** Yüklenici Personeli, kişisel taşıtlarını yalnızca İşyerince belirlenen yerlere park edecektir. İşyerinin mülkünde park edilen araçlar veya araçlardaki eşyalara ilişkin hiçbir mesuliyet taşımamaktadır. Araçlar ve ekipmanlar, çıkışların, koridorların, yükleme alanlarının, yangın musluklarının ve acil durum ekipmanlarının önünü kapatmayacak veya kullanımını sınırlamayacaktır.

Yüksek araç kullananlar yüksekte bulunan yapıların, engellerin ve/veya Yüklenici Personeli' nin güvenliğini sağlamak için önceden seyahat rotalarını belirlemelidirler.

İşverenden önceden onay almadan ve havalandırma için gerekli ayarlamalar yapılmadan Yüklenici' ye ait dizel ve benzinli araçların yapı içlerine girmesi yasaktır.

Yüklenici, araçların bakım veya tamirlerini yaptırmış olacaktır.

Sürücüler tüm trafik düzenleme ve işaretlerine uyacak ve kullandıkları araçlar için geçerli bir sürücü ehliyeti ve Maliye Bakanlığının istediği diğer belgeleri her daim yanlarında bulunduracaklardır. Bahse konu belgeler İşveren tarafından her istendiğinde gösterilecektir.

Park halindeyken araçların motorları durdurulacaktır.

Yüklenici, sahaya getirilen bütün ekipman/araçları bu ekipman/araçları kullanan Yüklenici' nin ismi ve işareti ile işaretleyecektir.

**4.18. Yapı İskelesi:** Gerekli olduğu yerlerde iskeleler; “Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği” nde belirtildiği şekli ile kurulacak ve denetlenecektir. Tüm yapı iskeleleri yetkili bir kişi tarafından belgeli incelemeye tabi tutulacak ve kullanımdan önce ve sonrasında düzenli şekilde (En az 7 gün içinde ve herhangi bir değişiklikten hemen sonra) açıkça etiketlenecektir. Yapı iskelelerin dayanak ve destekleri sağlıklı, sert ve yerleştirme yahut yer değiştirme gerekmeksizin hedeflenen maksimum yükü taşıyacak kapasitede olacaktır. İskele kurulumu sadece iskele kurulumu konusunda eğitim almış Yüklenici Personeli tarafından

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02



**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

gerçekleştirilecek, iskele kontrolü konusunda süpervizör/ustabaşı seviyesinde eğitim almış Yüklenici Personeli tarafından denetlenecek ve kontrol listeleri ile denetlenerek uygun olması durumunda etiket ile işaretlenerek kullanıma sunulacaktır. Yapısal anlamda uygun olmadığı kontrol listeleri ile tespit edilen iskeleler, kırmızı etiket ile işaretlenecek, şerit veya alan perdesi ile kullanımı engellenecek ve iskele kurulum personeline eksikleri tamamlanacaktır. Tamamlanma işlemine müteakip ikinci denetim gerçekleştirilecek ve uygun olması durumunda yeşil etiket ile işaretlenecektir. Aksi halde yukarıdaki döngü takip edilecektir.

Korkuluklar ve süpürgelikler yapı iskelesi platformlarının tüm açık yan ve uçlarına kurulacaktır. Yapı iskeleleri, el merdiveni veya benzeri güvenli erişim ekipmanlarına sahip olacaktır.

Yüklenici Personeli yapı iskelesi tırabzanlarına, orta barlara veya bağlantılara tırmanmayacak ve buralarda çalışmayacaktır. Desteksiz çalışırken, elle kurulan yapı iskeleleri kullanılacak, yükseklik temel boyutunun dört (4) katını aşmayacaktır. Taşınabilir yapı iskelelerinin hareket ettirilmeleri sırasında, üzerinde Yüklenici Personeli bulunmayacaktır.

Bu düzenin sağlanmasından ve Yüklenici Personeli' nin kurallara uygun çalışmasını temin etmekten Yüklenici sorumludur.

**4.19. Merdiven ve El Merdivenleri:** Merdivenler; “Maden İşyerlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği” ve “Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği” nde belirtildiği şekli ile kullanılacak ve denetlenecektir.

El merdivenleri yalnızca hafif ve kısa süreli işler için veya aşağıdakine ve saha gerekliliklerine uygun şekilde kullanılmalıdır:

- İletken veya metal el merdivenleri açık bir şekilde iletken olarak işaretlenecek ve elektrikli kabloların veya ekipmanların yakınında kullanılmayacaktır.
- El merdivenlerinin yer değiştirme, kayma, dağılma veya devrilmesinin önlemlerinden emin olunmalıdır.
- El merdivenleri hiçbir zaman tesis hizmet boru tesisatı, elektrik boruları veya havalandırma kanallarına bağlanmayacaktır.
- El merdivenleri her iş günü sonunda indirilecek ve güvenli bir şekilde depoya koyulacaktır.
- El merdivenleri yağ, makine yağı ve diğer kaygan maddelerden uzak tutulacaktır.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

- El merdivenleri yetkili bir kimse tarafından görsel olarak incelenecek ve çalışma alanına konulmadan önce onaylanacaktır.
- Yapısal bozuklukları olan el merdivenleri “Kullanmayın” şeklinde etiketlenecek, derhal hizmetten çıkarılacak ve mümkünse hemen değilse günün sonunda sahadan uzaklaştırılacaktır.
- Ahşap el yapımı merdivenler kesinlikle kullanılmayacaktır.
- Basamakları kaymaz malzemedan yapılmış veya kaymaz malzeme ile kaplanmış merdivenler kullanılacaktır. Merdivenler, kullanıldıkları yerlere, alt ve üst kısımları kaymayacak veya bu yerlerden kurtulmayacak şekilde yerleştirilecektir.
- Merdivenler uzatılmak amacıyla birbirine eklenmez.
- Merdivenlerde alt çekme mesafesi ile yükseklik arasındaki oran 1/4 olması sağlanır.

Bu düzenin sağlanmasından ve Yüklenici Personeli’ nin kurallara uygun çalışmasını temin etmekten Yüklenici sorumludur.

**4.20. Çatı İşleri/Erişimi:** Çatı işleri; “Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği” ve “Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğin” de belirtildiği şekli ile tanımlanacak ve denetlenecektir. Çatı işleri ve çatılara erişim İşveren’ in önceden yetkilendirmesi olmaksızın gerçekleştirilmeyecektir.

**4.21. Yüksekte Çalışma Platformları:** Tüm makinalar “İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği” nde tanımlandığı şekli ile kabul edilip, denetlenip, kullanılacaktır. Bu düzenin sağlanmasından ve Yüklenici Personeli’ nin kurallara uygun çalışmasını temin etmekten Yüklenici sorumludur.

Yüksekte Çalışma İş Platformları yürürlükteki yasal düzenleme ve İşyeri’ nin sahaya özel gerekliliklerine uygun olarak kullanılacaklardır. Yüksekte Çalışma Platformları’ nda çalışan tüm Yüklenici Personeli, işin risklerine uygun şekilde eğitilecek ve sertifikalandırılacaklardır. Tırabzanlara, orta kuşaklara ve bağlantılara tırmanmak yasaktır.

Bu düzenin sağlanmasından ve Yüklenici Personeli’ nin kurallara uygun çalışmasını temin etmekten Yüklenici sorumludur.

**4.22. Elle Taşıma İşleri:** Yüklenici yükün elle taşınmasının kaçınılmaz olduğu durumlarda, “Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği” nde yer alan hususları dikkate alarak elle taşımadan kaynaklanan riskleri azaltmak için uygun yöntemler kullanılmasını sağlayacak ve gerekli düzenlemeleri

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

yapacak veya yaptıracaktır. Elle taşıma yapılırken ILO 127 No lu “Tek Çalışanın Taşıyabileceği Yüknün Azami Ağırlığı Hakkında Sözleşme” hükümlerine uygun bir şekilde hareket edilecektir. Yüklenici Personeli bu konuda eğitilmiş olmalıdır.

**4.23. Barikatlar ve Güvenlik Ağı:** Zemin boşlukları, merdiven boşlukları ve koridorlar ile bir kimsenin düşebileceği veya herhangi bir yükseklikten düşme riskinin bulunduğu kanallar gereğince barikatlarla kapatılacak ve gerektiğinde iyice aydınlatılmış olacaktır. Düşme kaynaklı bir yaralanma riski varsa sabit barikatlar kullanılmalıdır. Barikatlar aynı zamanda yaralanma riskinin yüksek olduğu yerlere personel girişini önlemek için de kullanılmalıdır, ör. elektrik testi sırasında vb. Bu tür barikatlar açık görsel uyarı içermelidir. Çalışanların tehlike anında barikatların kurulu olduğu yerden ve buraya yakın bölgelerden kaçışını, yapılan barikatlama engellememelidir.

Düşmeyi önlemek için yapılan korkuluklar en az yerde 100 cm yüksekliğinde, 50 cm yüksekliğinde ara korkuluk olmalı ve her iki yönde gelecek 125 Kg kuvvete dayanabilecek şekilde olacaktır.

**4.24. Asbest İçeren Malzemeler:** Yüklenici asbest yahut asbest içeren malzemeyi sahaya getirmeyecektir. Yüklenici, asbest içeren maddenin tespiti halinde gecikmeksizin sahadan uzaklaştırmakla ve bu durumu İşverene raporlamakla yükümlüdür.

**4.25.** Gaz tüpleri ile yapılan çalışmalarda alınması gerekli spesifik önlemler bulunmaktadır. Bu önlemler; ÇSGB yayınlarından “Basınçlı Gaz Tüpleri ile Güvenli Çalışma” ve “Basınçlı Gaz Tüplerinin Güvenli Kullanımı” yayınlarında belirtilmiştir. Gaz tüpleri MGBF’ incelenerek güvenli bir şekilde depolanacak, uygun şekilde işaretlenecek, taşınacak ve kullanılacaktır.

**4.26. Elektrik Güvenliği:** Tüm elektrik işlemlerinde; “Elektrik Tesislerinde Emniyet Yönetmeliğine” ve “Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği’ne uygun çalışılacak olup, yeni kurulan tesislerde ise “Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğine” tam uygunluk aranacaktır. Çalışır durumda elektrikli bir ekipmanla işe başlamadan önce Yüklenici ilgili işveren vekilinden İş İzni almalıdır. Tüm elektriksel tehlikeler Yüklenici tarafından belirlenecek ve Yüklenici tarafından bir risk değerlendirmesi yapılacaktır. Mümkün olduğunca işte elektrik kullanılmaktan kaçınılmalıdır. Belirtilen herhangi bir kontrol önlemi işe başlamadan önce uygulanmalıdır. Topraklama işleri ELEKTRİK TESİSLERİNDE TOPRAKLAMA YÖNETMELİĞİ’ ne uygun olarak gerçekleştirilecektir.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

Aşağıdaki önlemler alınacaktır:

- İş uygulamaları alet veya malzeme yoluyla dolaylı temasa karşı veya doğrudan temasa karşı koruma sağlamalı ve iş şartları ile açığa çıkan voltaj seviyesine uygun olmalıdır.
- Elektrikli paneller, normal çalışma saatlerinden sonra ve kullanılmadıkları zamanlarda kapatılacaktır. Geçici kablolar kullanılmadıkları zamanlarda elektrikten kesileceklerdir.
- Sadece “Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev Ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik” ve “Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev Ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik” te belirtilen niteliklere sahip yetkili elektrikçi Yüklenici Personeli, trafo merkezi ve trafo köşküne girebilir.

**4.27. Yangın Korunma ve Önleme:** Madde 4.14’de belirtildiği şekli ile Yüklenici, tüm Yüklenici Personeli’ nin işe başlamadan önce, “İşyerlerin de Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak hazırlanmış ve temel işe giriş eğitiminde Yüklenici tarafından Yüklenici Personeli’ ne sunulan “Acil Durum Eylem Planı” ile uyumlu olan “Sahaya Özgü Acil Durum Eylem Planı” konusunda ve acil durum toplanma noktaları ile tahliye planından haberdar olduğundan emin olmalıdır.

Acil çıkışlara, yangın söndürme ekipmanına, yangın kontrol ve acil durum araçlarına tam ve kısıtlanmamış erişim sağlanacaktır. Yükleniciler sahadaki tehlikelere karşı korunma için kendi yangın söndürücülerini temin edeceklerdir. Yüklenici’ in yangın söndürücülerini en az yılda bir kez yetkili servis tarafından incelenecek ve Yüklenici tarafından ayda bir kez görsel olarak da incelenecek ve belgelenecektir. Yükleniciler İşverenin onayı olmaksızın yangın önleme/korunma sistemleri kurmayacak yahut bunları değiştirmeyecektir. Yalnızca lisanslı/kalifiye Yükleniciler yangın sistemleri üzerine çalışabileceklerdir.

**4.28. Riskli İşlemler İçin İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Gereksinimleri:** Aşağıdaki işlemler İşyeri tarafından verilecek bir çalışma iznini ve İşyeri tarafından detaylandırılacak özel önlemleri gerektirmektedir:

**4.29. İş İzni Gerektiren İşler:** “İş İzinleri Prosedürü” nde, iş izini gerektiren işler ve bunlara yapılacaklar detaylı olarak verilmiştir. Bunun yanı sıra aşağıda verilmiş olan çalışmalar yüksek risk oluşturduklarından iş izinleri ve özel önlemler gerektiren çalışmalardır.

- Girişi izne tabi kapalı ve kısıtlı alanlarda çalışma,
- Yüksekte çalışma,

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

- Kilitleme ve etiketleme sürecinde çalışma,
- Kaldırma operasyonları,
- Kanal Yapımı, Kazı İşleri ve Beton Dökümü
- Kimyasallar ile çalışma,
- Sıcak iş çalışmaları,

**4.30. Girişi İzne Tabi Kapalı ve Kısıtlı Alanlar:** Yüklenici, “Girişi İzne Tabi Kapalı Alanda” işe başlamadan önce, İşyerinden **Kapalı Alan Çalışma İzni** almalıdır. Bu izin kapalı alanda çalışma öncesinde – esnasında – sonrasında uyulması zorunlu gereklilikleri tanımlar. Aşağıda belirtilenler ile sınırlı olmamak koşulu ile Yüklenici asgari olarak, şunlara dikkat etmelidir:

- Yasak bölgelerin girişleri yakınındaki işaretlerle işaretlenmiş ve kapalı tutmalıdır.
- Yeterli havalandırma sağlamalıdır.
- Yeterli acil durum tedbiri mevcut olmalıdır.
- Uygun hava kalitesinin, ölçülmesi ve izlenmesini sağlamalıdır.
- Girişi İzne Tabi Kapalı Alanlarda çalışma konusunda eğitim almamış Yüklenici Personeli’ nin belirlenen alanda çalışmasına izin verilmemelidir.
- Girişi İzne Tabi Kapalı Alana girmesi gereken kişilere tüm gerekli ekipmanları ve destek personelini sağlamalıdır.

Yüklenici tüm bu ifade edilenlere istinaden ÇSGB tarafından hazırlanan “Kapalı Alanlardaki Çalışmalarda İş Sağlığı ve Güvenliği Kılavuzu” na uygun tedbirlerin alındığından emin olmalıdır.

**4.31. Yüksekte Çalışma:** Yüklenici, “Yüksekte Çalışmada” işe başlamadan önce, İşyerinden **Yüksekte Çalışma İzni** almalıdır. Bu izin yüksekte çalışma öncesinde – esnasında – sonrasında uyulması zorunlu gereklilikleri tanımlar. “Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği” nde tanımlanan şekli ile belirtilen her çalışma, yüksekte çalışma olarak değerlendirilecektir. Yükleniciler, yüksekte çalışan personeline yönetmelikte tanımlanan düşüş önleme sistemlerini ve personelinin kullanmalarını sağlayacak ve yalnızca düşüş önleme uygulanabilir olmadığında düşüş korunma sağlayacaktır.

- Düşüş Önleme Sistemi (Fall Prevention System)
- Düşüş önleme sistemleri (Örn. Sabit korkuluklar, iskeleler, irtifalı iş platformları), açık zemin boşlukları dahil olmak üzere yanları açık alanlar için koruma sağlamalıdır.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ****▪ Düşüş Korunma Sistemleri (Fall Protection Systems)**

Yüklenici; düşüş korunma sistemleri kullanıldığında aşağıdakilerin uygulandığından emin olmalıdır:

- Bireysel olanlar yerine toplu düşüş korunma sistemleri uygulanacaktır,
- Yalnızca onaylı paraşüt tipi emniyet kemeri ve çift darbe emici halat kullanılacaktır,
- Yüklenici Personeli' nin sistemi kullanırken düşmesi durumunda Yüklenici Personeli' nin derhal kurtarılması için önceden bir kurtarma planı hazırlanacaktır,
- Destek noktaları bel hizasında ya da daha yüksekte olacak ve en azından bağlanan ağırlığı destekleyecek yeterlikte olacaktır,
- Halat sistemleri sahada kullanılmadan önce İşveren tarafından onaylanmalıdır.

Bu düzenin sağlanmasından ve Yüklenici Personeli' nin kurallara uygun çalışmasını temin etmekten Yüklenici sorumludur.

**4.32. Etiketleme - Kilitleme – Emniyete Alma ve Deneme:** “Enerji Kesme Açmada” işe başlamadan önce, İşyerinden **Enerji Kesme Açmada Çalışma İzni** almalıdır. Bu izin Enerji Kesme Açma çalışma öncesinde – esnasında – sonrasında uyulması zorunlu gereklilikleri tanımlar. Yüklenici, makine ve ekipmanlarla işe başlanmadan önce sahaya özgü enerji devre dışı bırakma ve etiketleme – kilitleme – emniyete alma – deneme ve gerekli İş İzni prosedürlerini yerine getirdiğinden ve bunların denetlenmesinden ve ilgili Yüklenici Personeli' nin gerekli eğitimi aldığından emin olmalıdır. Yükleniciler enerji kaynaklarının enerjisinin kesildiği iş alanlarına yetkisiz personelin erişimini kısıtlayacaktır. Tüm ilgili Yüklenici Personeli' ne bildirim yapılacaktır. Bölge güvenlik altına alınacak, etiketleme ve kilitleme yapılarak, emniyete alınacak ve enerjinin devre dışı kalıp kalmadığı denenecektir. Gerekli etiketler ayrıca dışarıdan görülebilecek şekilde yerleştirilecek ve sabitlenecektir.

**4.33. Kaldırma İşleri:** Tüm kaldırma ekipmanları/makinaları, parçaları, sapanları Yüklenici' nin sorumluluğunda olup, “İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği” kapsamında değerlendirecektir. İşveren gerekli denetimleri yaparak uygun olmadığına kanaat getirdiği malzemenin kullanımı engelleyerek sahadan uzaklaştırma hakkını saklı tutar. Bu neden ile doğabilecek maddi zararlardan Yüklenici tek başına sorumludur.

Bunun yanı sıra alınması gerekli tedbirler ve güvenli çalışma pratikleri “Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği”, ÇSGB tarafından hazırlanan “Yapı İşlerinde Kullanılan

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

Vinçlerle Yapılan Çalışmalarda Alınması Gereken İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemleri” yayınında belirtilmiştir.

Yüklenici kaldırma işlemleri için gerekli olan iş izinlerini doldurmak ve belirlenen önlemleri tahsis etmek ile sorumludur. Bu işlem esnasında en az birer adet olmak kaydı ile kaldırma süpervizörü – sapancı – manevracı görevlendirmelidir. Belirtilen personellerin eğitimleri tamamlanmış olup eğitim kayıtları İşverene teslim edilmiş olmalıdır. Asılı yük altında çalışmak ve altından geçmek yasaktır. Bu düzenin sağlanmasından ve Yüklenici Personeli’ nin kurallara uygun çalışmasını temin etmekten Yüklenici sorumludur.

**4.34. Vinçler ve Kaldırma Ekipmanı:** Yükleniciler vinçlerini ve kaldırma ekipmanlarını, imalatçı firma kullanım şartları ve sınırlandırmalarına, kanuni gerekliliklere ve İşyerinin sahaya özel gerekliliklerine uygun bir şekilde işletecek ve bulunduracaktır. Sahaya gelen her türlü vinç ve kaldırma ekipmanı kullanıma girmeden önce İSG denetiminden geçecektir.

Vinçler gerekli ehliyet ve operatör sertifikasına sahip Yüklenici Personeli/operatörü tarafından kullanılacaktır.

Vinçler ve tüm kaldırma aparatları yetkilendirilmiş üçüncü kişi tarafından denetimden geçmiş olup güvenli kaldırma yükleri (SWL) belirtilen sertifikalara ve yük diyagramlarına sahip olmalıdırlar. Bu sertifikalara sahip olmayan vinçler ve kaldırma aparatlarının sahada kullanımları mümkün değildir. Vinçler ve kaldırma aparatları her gün iş başı öncesinde kontrol listeleri yardımı ile operatörü tarafından kontrol edileceklerdir.

Sapanlama işlemi sadece eğitim almış sertifikalı Yüklenici Personeli/sapancı gerçekleştirilecek olup bir yardımcı görevlendirilebilir. Kılavuz halat sadece yük yönlendirmek maksadı ile kullanılacak olup bir kaldırma aparatı olmadığı eğitimlerde belirtilecektir.

Vinç operatörü yönlendirme işaretlerini sadece eğitimini almış olan işaretçi personelden alacaktır. Gürültü – görüş açısı, vb. olumsuz durumlarda iletişimin sağlanabilmesi amacı ile gerekli donanımı sağlamak Yüklenici sorumluluğundadır.

Yüklenici İSG personeli anemometre ile gerekli olan hallerde rüzgar hızı ölçümleri yaparak kayıt altına alacaktır. Rüzgar hızının 50 km/h değerini aştığı anda çalıştırılmaları durdurulacaktır.

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02



**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

**4.35. Kaldırma Ekipmanları ve Parçaları:** Tüm kaldırma ekipmanı/parçaları örneğin askılar, sapanlar, zincirler, ağlar, zincir palangalar, trifor, vinçler, kaldıraçlar, vb. güvenli çalışma yükleriyle belirtilmiş olacak, ekipman/parça üzerinde görünür bir kimlik numarası bulundurulacak ve kanuni gereklilikler ile İşyeri gereklilikleri uyarınca incelenecek ve periyodik kontrol gerektiren kaldırma ekipmanlarının kontrolleri yetkilendirilmiş kuruluşlara yaptırılacak ve kontrol raporu İşyerinin ilgili işveren vekiline verilecektir. İşverenin onayından sonra kullanımına müsaade edilecektir.

**4.36.** Zarar gören ekipman/parçalar “Kullanım Dışı” olarak etiketlenecek ve derhal sahadan çıkarılacaktır. İpler yalnızca yönlendirme halatı olarak kullanılacaktır, bunun dışında kullanımı yasaktır.

**4.37. Kaldırma Planları:** Kaldırma planları, yapılacak işin gerekliliklerine göre Yüklenici tarafından hazırlanacaktır.

**4.38. Kanal Yapımı, Kazı İşleri ve Beton Dökümü:** Dar kesitli kazılarda teknik detayların yanı sıra ÇSGB nin hazırlamış olduğu “Dar Kesitli Kazılarda İş Sağlığı ve Güvenliği” kılavuzunda belirtilen önlemler Yüklenici tarafından alınmalı ve İşyerinden İş İzni alınmalı ve işin başlamasından önce tüm yeraltı hatları, ekipman ve elektrik kabloları tespit edilmeli ve yerleri saptanmalıdır. Yüklenici bütün kanal yapımı ve kazı işleri için yetkili bir Yüklenici Personeli görevlendirmelidir. Kanal kazılarında güvenli erişim ve çıkış yolları belirlenecektir. Muhtemel çökme, koruma sistem hataları ve diğer tehlikeli şartlara yol açabilecek durumların tespiti için yetkili bir Yüklenici Personeli tarafından günlük incelemeler gerçekleştirilecektir.

Yüklenici Personeli, çökmelerden ve kazıya yuvarlanmak suretiyle tehlike oluşturabilecek tüm malzeme ve ekipmanlardan korunacaktır. Kanal ve kazıların etrafına veya üzerlerine fiziksel bariyerler koyulacaktır. Geceleri ise kazı alanının aydınlatılacaktır, ancak bunun mümkün olmadığı durumlarda ise flaşör ışıklı bariyerler sağlanacaktır.

Yüklenici Personeli’ nin üzerine düşebileceği bütün dışarıda duran takviye çeliklerinin üzerleri sakatlanma riskini bertaraf etmek amacıyla örtülecektir. Gerektiğinde çubuk donatı başlıklar takılacaktır. Kalıp ve destekler tüm yatay ve dikey yükleri güvenli bir şekilde taşıyacak şekilde tasarlanacak, dikilecek, desteklenecek, bağlanacak ve korunacaktır. Duvarlar, ayaklıklar, kolonlar ve benzeri dikey yapılar için takviye çelikleri devrilme ve çökmeyi önleyecek

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

yeterlilikte desteklenecektir. Sahaya getirilen herhangi bir dolgu malzemesi kirletici maddelerden arınmış olacaktır.

**4.39. Tehlikeli Kimyasallar/Maddeler:** Yüklenici tarafından sahaya getirilecek tüm kimyasallar için (yakıtlar, boyalar, kaplamalar, soğutucular, temizleyiciler, makine yağları, tiner, vb.) İşverenden önceden onayı alınmalıdır. Kimyasallar “Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik” şartlarını sağlayacak şekilde uygun şekilde etiketlenmeli ve zararlı karışım ihtimalini önlemek üzere ayrılmalıdırlar. Tüm kimyasallar ve maddeler yerel mevzuatta yürürlükte olan tüm kanuni gerekliliklere (Avrupa Birliği’ndeki REACH düzenlemesi uyarınca) uygun olarak kaydedilmelidir. Bunun yanı sıra tehlikeli kimyasallar ile çalışılabilmesi için ÇSGB tarafından yayınlanan “Kimyasal Risklerin Sınıflandırılması ve İşaretlenmesi, İşaret Sistemleri” dokümanı takip edilmelidir. Yükleniciler, tüm Yüklenici Personeli’ nin kullandığı kimyasallarla bağlantılı tehlikelerden haberdar edilmesini sağlamalıdır. İlgili Malzeme Güvenlik Bilgi Formları (MGBF) risk analizi aşamasında değerlendirilmiş, sahada, Yüklenici Personeli’ nin ve İşyerinin erişiminde olacaktır. Tüm tehlikeli maddeler MGBF’ de belirtilen gerekliliklere uygun olarak depolanmalıdır. Proje’nin tamamlanması üzerine, tüm kullanılmayan maddeler ve atıkları Yüklenici tarafından sahadan çıkarılacaktır.

**4.40. Sıcak İşler:** Herhangi bir sıcak iş öncesinde (kaynak, kesme, sıcak izolasyon, taşlama, açık alevli iş) İşyerinden **Sıcak Çalışma İzni** alınmalıdır. Uygun yangın söndürme ekipmanı, yangın battaniyesi derhal erişilebilecek şekilde hazır bulundurulmalıdır. Kaynak yapılacak, kesilecek ya da ısıtılacak nesneler belirlenen güvenli yerlere götürülecek ya da hızlıca götürülemezlerse, civardaki tüm taşınabilir ve yangın tehlikesi arz eden eşyalar güvenli bir yere taşınacaktır. Sıcak işlerin etrafında veya altında çalışan Yüklenici Personeli düşen veya uçan çapak ve malzemelere karşı korunacaktır. Geçici propan veya dirençli ısıtma aygıtlarının kullanımından önce İşverenin onayı alınmalıdır.

**4.41.** Gerekli İş Sağlığı ve Güvenliği önlemlerinin alınmadığının ve kullanılması zorunlu olan Kişisel Koruyucu Donanımların (KKD) kullanılmaması durumunda aşağıdaki cezalar uygulanır;

S. No	KKD adı	Ceza Miktarı
1.	İş Eldiveni	100 TL

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

2.	Baret	100 TL
3.	Emniyet Kemer	100 TL
4.	Çelik burun ve çelik aratabanlı ayakkabı veya (yaptığı işe uygun ayakkabı, vb.)	100 TL
5.	Reflektörlü yelek	100 TL
6.	Çizme	100 TL
7.	Maske	100 TL
8.	Gözlük vb.	100 TL
9.	Kaynakçı eldiveni	100 TL
10.	Kaynakçı önlüğü	100 TL

Yukarıdaki KKD'lerin kullanılmadığının, İş Sağlığı ve Güvenliği ile görevli personelin yaptığı uyarıların dikkate alınmadığının, YÜKLENİCİ tarafından sahada alınan İş Sağlığı ve Güvenliği önlemlerine (uyarı levhaları, korkuluklar, emniyet şeritleri, vb.) zarar verildiğinin ve yukarıda yazan İş Sağlığı ve Güvenliği kurallarının her hangi birine uyulmadığının tespit edilmesi halinde YÜKLENİCİ'ye ilk tespit 250,00.-TL (İkiYüzElliTürkLirası) ve devam eden her tespit için (kişi başına – her kişi için ayrı hesaplanmak üzere) daha önceki cezanın iki katı oranında olmak üzere YÜKLENİCİ'nin ilk hakkeşinden veya ilk ödemesinden kesilecektir.

**5. YASAL İSG DÜZENLEMELERİ**

- ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİNİN USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
- BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZİYET RİSKLERİNİN ÖNLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN(5838)
- ALT İŞVERENLİK YÖNETMELİĞİ
- ASBESTLE ÇALIŞMALARDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

- ASGARİ ÜCRET YÖNETMELİĞİ
- ÇALIŞANLARIN PATLAYICI ORTAMLARIN TEHLİKELERİNDEN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK
- BİYOLOJİK ETKENLERE MARUZİYET RİSKLERİNİN ÖNLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- DENİZ GÖL VEYA NEHİR ALTINDA BULUNAN MADENLERDEKİ ÇALIŞMALARI HAKKINDA YÖNETMELİK
- EKРАНLI ARAÇLARLA ÇALIŞMALARDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- ELLE TAŞIMA İŞLERİ YÖNETMELİĞİ
- GEMİ ADAMLARININ İKAMET YERLERİ SAĞLIK VE İAŞELERİNE DAİR YÖNETMELİK
- GEÇİCİ VEYA BELİRLİ SÜRELİ İŞLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- GREV VE GÖZCÜLERİNİN ZORUNLU İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK
- ÇALIŞANLARIN GÜRÜLTÜ İLE İLGİLİ RİSKLERDEN KORUNMALARINA DAİR YÖNETMELİK
- GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ YÖNETMELİĞİ
- KADIN ÇALIŞANLARIN GECE POSTALARINDA ÇALIŞTIRILMA KOŞULLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
- KANSEROJEN VE MUTAJEN MADDELERDE ÇALIŞMALARDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- KİMYASAL MADDELERLE ÇALIŞMALARDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM YÖNETMELİĞİ
- KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLARIN İŞYERLERİNDE KULLANILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK
- PATLAYICI ORTAMLARIN TEHLİKELERDEN ÇALIŞANLARIN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

- POSTALAR HALİNDE İŞÇİ ÇALIŞTIRARAK YÜRÜTÜLEN İŞLERDE ÇALIŞMALARA İLİŞKİN ÖZEL USUL VE ESASLAR HAKINDA YÖNETMELİK
- SANAYİ, TİCARET TARIM VE ORMAN İŞLERİNDEN SAYILAN İŞLERE İLİŞKİN YÖNETMELİK
- SAĞLIK KURALLARI BAKIMINDAN GÜNDE AZAMI YEDİ BUÇUK SAAT VEYA DAHA AZ ÇALIŞILMASI GEREKEN İŞLER HAKKINDA YÖNETMELİK
- YAPI İŞLERİNDE SAĞLIK VE GÜVENLİK YÖNETMELİĞİ
- ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI TARAFINDAN YAPILACAK PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK
- ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU YÖNETMELİK
- ÇALIŞMA SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ TEFTİŞ KURULU YÖNETMELİĞİ
- İŞ EKİPMANLARININ KULLANIMINDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ŞARTLARI YÖNETMELİĞİ
- İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE EĞİTİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- İŞ KANUNUNA İLİŞKİN FAZLA ÇALIŞMA FAZLA SÜRELERLE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ
- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ
- İŞ KANUNUNA İLİŞKİN ÇALIŞMA SÜRELERİ YÖNETMELİĞİ
- İŞLETME BELGESİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- İŞYERİ BİNA VE EKLENTİLERİNDE ALINACAK SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK
- İŞYERLERİNDE İŞİN DURDURULMASINA DAİR YÖNETMELİK
- ÇEVRE DENETİM YÖNETMELİĞİ
- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU (6331)
- İŞ KANUNU (4857)
- TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ SINIFTA YER ALAN İŞLERDE ÇALIŞTIRILACAKLARIN MESLEKİ EĞİTİMLERİNE DAİR YÖNETMELİK
- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

- İŞYERLERİNDE ACİL DURUMLAR HAKKINDA YÖNETMELİK
- İŞKOLLARI YÖNETMELİĞİ
- İŞYERİ HEKİMİ VE DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE EĞİTİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ
- MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI (TEBLİĞ)
- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN İŞYERİ TEHLİKE SINIFLARI TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
- BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (55,56 ve 101. MADDELER İSG İLE İLGİLİ)- 6495
- KİMYASALLARIN ENVANTERİ VE KONTROLÜ HAKKINDA YÖNETMELİK
- KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLARLA İLGİLİ UYUMLAŞTIRILMIŞ ULUSAL STANDARTLARA DAİR TEBLİĞ
- KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLARIN KATEGORİZASYON REHBERİNE DAİR TEBLİĞ
- MALULİYET TESPİTİ İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ
- GEBE VEYA EMZİREN KADINLARIN ÇALIŞTIRILMA ŞARTLARIYLA EMZİRME ODALARI VE ÇOCUK BAKIM YURTLARINA DAİR YÖNETMELİK
- ÇALIŞANLARIN TİTREŞİMİLE İLGİLİ RİSKLERDEN KORUNMALARINA DAİR YÖNETMELİK
- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ ÇALIŞAN TEMSİLCİSİNİN NİTELİKLERİ VE SEÇİLME USUL VE ESASLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ
- MADEN İŞYERLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETMELİĞİ
- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ ÇIKACAK VE ÇIKMASI ÖNGÖRÜLEN DİĞER YASAL MEVZUATLAR

**6. REVİZYON DETAYI**

Bu prosedürü gözden geçirme; bölüm/birim amirleri tarafından sahada uygulanabilirliği denetlenir eksik ve düzeltilmesi gereken noktalar belirlenir. Güncelleştirme

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02

**PR-02 YÜKLENİCİ ve ALT YÜKLENİCİ İÇİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ**

ve revize etme sorumluluğu İş Güvenliği Denetim birimi ile koordine edilerek ilgili İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi'ne birimine aittir.

**7. REVİZYON**

Revizyon No	Revizyon Tarihi	Revizyon İçeriği
01	1 Mart 2017	Uygulama metni değişikliği

<b>Alt İşveren</b> <b>Firma Adına Yetkili</b> <b>(Ad, Soyad, Kaşe, İmza)</b>	<b>Anadolu Birlik Holding</b> <b>İştiraki İlgili</b> <b>Birim Yetkilisi</b> <b>( Ad, Soyad, Tarih, İmza)</b>	<b>Anadolu Birlik Holding</b> <b>İştiraki ilgili iştirak</b> <b>İşveren/İşveren Vekili</b> <b>( Ad, Soyad, Tarih, İmza)</b>
--	---	--

İlk Yayın Tarihi	10 Haziran 2016	Revizyon No	01
Son Revizyon Tarihi	1 Mart 2017	Doküman No	İSG-PR-02